

Charlotte Norries tale om Kvindernes Bygning

Taler

Charlotte Norrie
Kvindesagsforkæmper

Sted

Danmark

Omstændigheder

Talen er holdt som foredrag forskellige steder på Jylland og Fyn og udkom i tidsskriftet *Kvinden og samfundet*, Nr. 7, Årgang 13, 1897.

Mine højstærede Tilhørere!

Lad mig begynde med at sige Dem Tak, fordi De er komne herhen for at høre, hvad jeg kan have at fortælle Dem om „Kvindernes Bygning”. Og lad mig derefter bede Dem, hvis De skulde gaa utilfredsstillede herfra, tro, at Fejlen ligger hos mig; det Emne, jeg skal tale til Dem om, *er godt!* Jeg beder Dem derfor tænke paa det med Velvillie og lade denne Velvillie gaa over paa mig, saa De selv udfylder Hullerne og dækker over Manglerne ved det, jeg siger Dem.

De ville vistnok spørge mig: „Hvad er egentlig Kvindernes Bygning? Hvorledes tænker De, at den Skal være? Hvorfor ville De have den opført? Og hvorledes ville De naa Maalet?”

Ja, hvad er Kvindernes Bygning? Den er et Ønske, vi Kvinder nære, om at have et Midtpunkt, hvor vi alle kunne ty hen, naar vi ville søge Raad hos hverandre, og hvorfra vi kunne gaa ud til vor Gerning i Livet, berigede med gode Raad og styrkede ved den Bevidsthed, at vi ikke staa ene, men at vore Søstre ville støtte os, — og at de Erfaringer, vi høste, ogsaa mulig ville komme andre til gode. Men mere end et Haab og et Ønske er Kvindernes Bygning endnu ikke; — men husk paa, at De kan virke med til, at dette Haab, dette Ønske bliver til Virkelighed. Jeg beder Dem derfor endnu en Gang at tænke paa den med Velvillie.

Hvorledes vi tænke os den? Ja, dens Ydre kan jeg intet sige Dem om; det vil komme til at afhænge af saa mange Ting: f. Eks. af, hvor den kommer til at ligge;

thi den maa passe til sine Omgivelser, ikke se ud som en ny Lap paa et gammelt Klædebon, men heller ikke som en Askepot mellem sine pyntede Søstre. Dens Ydre vil ogsaa blive afhængigt af, hvor mange Penge vore Landsmænd ville give os til at pynte den med; og det vil først og fremmest blive afhængigt af, om det lykkes os at naa vort Maal: at blive Samlingspunktet for Kvindeforetagender, med andre Ord: Bygningens Størrelse maa ogsaa faa stor Indflydelse saavel paa dens Beliggenhed som paa den Stil, hvori den skal bygges.

Hvorledes vi tænke os dens Indre, kan jeg bedre fortælle Dem.

Vi tænke os *en stor Hal*, en Slags overdækket Gaard. Den kan til daglig Brug give Plads for *Udstillinger* af forskellig Art, men naar der er Brug derfor, kan den benyttes til *Foredrag, Forsamlinger og Koncerter*. Ordne om den ligge saa de forskellige Lokaler, som vi mene at faa Brug for: Et **Salgsbureau**, hvorigennem de udstillede Genstande kuune [sic] forhandles saaledes, at Kvindernes Bygning faar en rimelig Afgift, medens Sælgeren faar en Sum, der svarer til den virkelige Værdi af Arbejdet, hvilket jo desværre langt fra kan siges at være Tilfældet nu, naar det er Kvindearbejde, det gælder!

Jeg vil minde Dem om en lille Hændelse, der tildrog sig for omtrent 1½ Aar siden. En Dame havde paa Kvindernes Udstilling udstillet en Skærm; da hun ikke havde faaet den solgt i Sommerens Løb, solgte hun den til en Broderihandler for 10 Kr. — og et Par Dage efter saa hun den i hans Vindue, — da var Prisen 100 Kr., han havde føjet et Nul til!

Ligeledes i Forbindelse med den store Hal tænke vi os Lokaler for de store *Kvindeforeninger*, der behøve megen Plads. Af saadanne findes jo. f. Ex. „*Dansk Kvindesamfund*” og „*Kvindelig Læseforening*”, — jeg kunde ogsaa tænke mig en *Kvindeklub* fremstaa og søge sig Rum her. Ved Siden heraf tænke vi os *mindre Forsamlingslokaler*, der kunne give Plads til andre Kvindeforeninger, der mødes en Gang om Ugen eller en Gang om Maaneden eller til ubestemte Tider. Alle disse Foreninger kunde have *fælles Mødeaften* en Gang om Maaneden, for at vi alle der kunne søge og, lad os haabe, ogsaa finde hverandre!

Ved Siden heraf tænke vi os endvidere en *gratis Læsestue for Arbejdersker og Tjenestepiger*, ja egentlig flere forskellige, saa der kunde blive Rum for *sund Adspredelse* saavelsom for *fri Undervisning* med dertil hørende alvorligt Arbejde. Der findes jo allerede mange lignende i København, men De ere

vistnok enige med mig om, at Foretagender af den Art kommer der ikke let for mange af, dertil kunne de gøre altfor megen Gavn, og der trænges endnu til mange flere, end der er!

Naar vi samles for at tale med hinanden, kan det hænde, vi trænge til en Forfriskning; eller vi bo langt fra Byens Midtpunkt, have en Dag meget at besørge og føle os lidt sultne og trætte; eller vi ville opsøge en eller anden, som først er at træffe om en Times Tid. Se saa ligger midt i Byen hyggelig og venlig Kvindernes Bygning! Der kan De hvile Dem ugenert, De kan pynte lidt paa Deres Toilette, og De kan nyde en lille Forfriskning; eller hvis De er kommen til København for en hel Dag, kan De ogsaa faa et solidt Maaltid Mad, godt tilberedt og hyggeligt anrettet og tilmed billigt, — Drikkepenge kendes ikke. Thi vi maa have en *Restaurant* [sic] i Kvindernes Bygning, — — ganske vist ikke fortrinsvis indrettet med de tilfældige Gæster for Øje, men indrettet med Tanken paa de mange Kvinder, der ere beskæftigede i Forretninger, som næppe kunne naa hjem for at spise, og som derfor ikke faa varm Mad, før de maaske sent om Aftenen komme hjem efter endt Dagværk.

Og have de saa endda et Hiem [sic] at ty til. Ofte have de kun et lille Kammer, som de selv maa holde i Orden, og som er koldt og mørkt og tomt og uhyggeligt, naar de træde derind! Kan det undre os, om de flygte derfra hurtigst muligt? Tør vi, der alle vore Dage have haft et godt Hjem, et kærligt Hjem, tør vi bryde Staven over vore unge Søstre, hvis de under disse Forhold bukke under for de mange Fristelser i den store By?

Jeg beder Dem alle tænke paa, om det ikke var værd at rejse Kvindernes Bygning blot for at skaffe alle disse unge Kvinder Hjemmets Hygge? Der tales om, at Kvindernes Bygning bygges væsentligt for København. Sender man da ikke sine Døtre ind til København fra Provinsbyerne, fra Landet? Tænk paa dem, de unge Piger, og lad os faa Kvindernes Bygning snart, strax! Hellere begynde i Aar end næste Aar! .

Vi ville ikke alene sørge for en *god, billig og hyggelig Restaurant* [sic] til dem; vi ville sørge for *Hjem* til dem, store *Fælleshjem*, hvor hver har sit lille Værelse, og hvor der findes Forsamlingsværelser, hvor de mødes med hinanden og deres paarørende. Her kunne de underholde sig med hinanden, spille og synge! Vi ønske at skaffe dem al den Lykke og Hygge, alt det Værn, et Hjem kan give. Blive de syge, maa vi maaske bringe dem til Hospitalet, især hvis det er en

smitsom Sygdom, men skulle de ligge et Par Dage for at hvile ud eller faa Bugt med en Forkølelse, — ja saa kunde der være en *lille Sygestue* med et Par Senge, hvor de kunne blive godt plejede, og hvor to eller tre kunne underholde hinanden og opmuntre hinanden.

Vi have altsaa vor Restavrant [sic], hvor Kvinder kunne faa Forplejning efter enhvers Smag og Købeevne. Men nu de, der vel have Smag for et Maaltid Mad, men ingen Købeevne, hvad de? Ja, der findes jo Gud ske Lov Foreninger, der tage sig af dem, Foreninger som *Mødres og Børns Bespisning*, *Friskolebørns Bespisning*, *De gamles Spisehus*, *Smaa børns Vel* o. s. v.; vi haabe, at idetmindste nogle af disse Foreninger ville bo hos os.

Findes der nu altsaa i Kvindernes Bygning: *Fælleshjem*, *Læsestuer*, *Foredragssale*, *Udstillingslokaler* og *Spiseværelser*, saa er der dog endnu en Ting, der mangler. Nuomstunder er *Gymnastiken* heldigvis blevet en Nødvendighed, der maa altsaa være en *Gymnastikal*, hvor der dels kunde gives Kursus til Damer, der ville betale for sig, dels gratis Undervisning om Aftenen til Kontor- og Butiksdamer og til unge Arbejdersker og Syersker.

De vil maaske indvende, at saadanne unge Kvinder egentlig ikke trænge til trættende Bevægelser, at de kunne være trætte nok af Dagens Slid og Møje? Ja, men der er Forskel paa Træthed og Træthed! Er man træt af sunde Bevægelser, af et stærkt, sundt Arbejde, hvor hviler man da ikke storartet, naar man kommer i Seng! Men er man træt af at trippe fra højre til venstre, af at række sig her og bøje sig hist og samtidig skulle have sin Opmærksomhed henvendt alle Vegne, er man træt af at skrive af og lægge sammen og trække fra, er man træt af at passe en Maskine den ene Time efter den anden, eller har man i Timer siddet krumbøjet over Bog eller Naal, — saa er Sengen haard og kold, og man ligger ofte vaagen i Timer og kaster sig fra den ene Side til den anden, før man falder i Søvn; og naar man vaagner efter en saadan Nat, er man træt og utilpas, og inden Aften er man endnu mere ødelagt end Dagen før! Jeg tror, at Gymnastik vil være godt for disse unge Piger!

Efter Gymnastiken er et *Bad* en Forfriskelse, — og det er det da ogsaa for den, der ikke gjør Gymnastik! Om Vinteren er det en Nydelse at kunne holde sig ren, om Sommeren trænge vi desuden til Badet for at køle os af; vi maa derfor se at faa indrettet en *Badeanstalt*, hvor man kan faa de mere sammensatte Bade, og hvor der fremfor alt findes ganske billige Brusebade - maaske en Forening vil

skaffe *fattige Børn og Kvinder fri Bade!*

Vi ville altsaa gjøre vort bedste for at bevare Sundheden; men vi maa ogsaa gjøre noget for at generhverve den, hvor den er gaaet tabt. Vi haabe derfor, at nogle af vore kvindelige Læger ville indrette *gratis Konsultation for Kvinder og Børn!* Og det maa være disse kvindelige Læger en stor Hjælp, naar de sætte sig i Forbindelse med Bospisningsforeningerne, at kunne skaffe deres syge god og styrkende og tilstrækkelig Næring; thi ofte er Sygdommens Hovedkilde jo sikkert mangelfuld og utilstrækkelig Ernæring! Eller Lægen sørger for, at den syge faar Massage, eller kommer til at gjøre Gymnastik, eller faar Bade!

Lad os endnu et Øjeblik tænke paa de fattige Mødre, der skulle skaffe Føden til sig selv og deres Børn, paa alle de Kvinder, der gerne skulle tjene nogle Penge.

En stor Del Kvinder maa, for at tjene Penge, forlade deres Hjem; de søge ofte ind paa Stier, som Manden betragter som sine Enemærker, og hvor han lægger dem Hindringer i Vejen, hvor de ikke naa ret langt frem, fordi deres Kræfter ikke slaa til og deres Fordannelse er mangelfuld. Vi finde vistnok nu hyppigt den Opfattelse, at den Kvinde, der har Ævner til at udføre en Mands Gærning, ogsaa maa have Lov dertil. Men vi tro ogsaa alle, at de danske Hjem ere en Lykke for den enkelte, en Støtte og Styrke for hele Folket. Vi ville derfor alle ønske, at Kvinden kunde blive i sit Hjem, medens hun arbejder for sit Brød. Det er derfor paatænkt at oprette en *Husflidsforening* eller sligt, hvortil vistnok ligefrem maatte knyttes en *Skole* samt *Udsalg* saavel af Raastofferne som af de færdige Arbejder. Det er særlig med denne Forening for Øje, at vi ønske at bygge den store Hal til Udstilling af allehaande Kvindearbejde fra hele Landet. Hvis de danske Kvinders Flid blev ledet ind i Baner, der førte til fremmede Lande, kunde vi maaske derved skabe en hel ny Indtægtskilde for Landet! Lad os ønske den Forening Held og Fremgang!

Vi talte om Undervisning i Haandgerning; det vilde efter vor Mening være ret naturligt, om i det hele Kvinder, der give *Undervisning*, søgte at komme til at bo i K. B.

De ville nu maaske sige til mig: „Det kan være meget godt alt det, De der fortæller os; men hvad vedkommer det os? Det er til Gavn for København! Lad København hjælpe sig selv!”

Ja, meget af dette er vistnok væsentligst til Gavn før København. Men vedkommer København da ikke hele Landet? Af hvem bestaar Københavns Befolkning? Er Københavnerne kun Folk, der ere fødte der i Byen? Københavns Folkemængde vokser aarlig med et Tal, der betydelig overstiger Fødslerne ÷ Dødsfaldenes. Der er altsaa hvert Aar mange, der flytter fra Landet og Købstæderne til København. Og hvor mange drager ikke igen fra Hovedstaden som Embedsmænd, Lærere, Forretningsfolk? Hvor mange af Dem er der, som hverken selv har været i København, ej heller har sendt nogen dertil, som De havde kær? Husk paa de mange unge, der mellem Aar og Dag drage til Hovedstaden for at søge Uddannelse eller Erhverv! Tænk dog paa, hvor meget det har at sige, at der er et godt Sted, hvor de kunne finde alt det, de søge! Vi talte om Fælleshjem; — have de Betydning for de københavnske unge Piger, saa have de det tifold for de udenbys! Husk saa ogsaa paa, at Dansk Kvindesamfund er tilhuse i „Kvindernes Bygning”, og at Dansk Kvindesamfund har mange Foretagender i Gang, der ere til Gavn for de unge, der kommer til Hovedstaden: et *Fæstekontor*, *Oplysningskontor*, *Fagskole* o. s. v., o. s. v. Og desuden have vi tænkt at indrette et *Gæstehjem* for dem, der kommer rejsende; der kan De sende de unge Piger hen uden at behøve at frygte for, at de skulle falde i Hænderne paa daarlige Personer. Vi haabe, at vort *Gæstehjem* skal blive hyggeligt og hjemligt, selv om vi ikke udstyre det med den Pragt, som nu ofte anvendes; til Gengæld haabe vi, at vi kunne indrette det billigt for vore Gæster.

Det er vel sandsynligt, at et *Gæstehjem* i K. B. vil drage mange til sig, især Kvinder, der komme til København fra Byerne og Landet for at søge Erhverv eller for at sætte sig ind i et eller andet, det være sig Sprog, Musik eller — og maaske navnlig — i et af de mange velgørende og almennyttige Foretagender, som findes i Hovedstaden. De véd jo, at D. Kv. S. har et *Oplysningskontor*? Der kan De sende en forespørgsel hen, og De vil faa alle de Oplysninger, De kan forlange. De beslutter selv at komme og selv, at se! De rejser altsaa til København, bor i vort *Gæstehjem*, faar Deres Kost fra Restavranten [sic], undersøger, hvad Undervisning De ønsker at nyde godt af, eller De kan, hvis De ønsker det, sætte Dem ind i Børnehavarbejde, i Asylgerner, i de forskellige Bispisningsforeningers Maade at virke paa, forudsat, at det er et af disse Foretagender, De ønsker at give Dem af med i Deres Hjemstavn. — Sig saa ikke, at Kvindernes Bygning væsentligst tager Sigte paa at gavne København! Det er det oprigtigste Ønske hos alle os, der arbejde for dens Opførelse, at den skal blive til Gavn for alle danske Kvinder; men for at vi skulle forstaa at indrette det

rigtig godt for de udenbys Kvinder, maa De selv slutte Dem til os. De vide hvad De trænge til i K. B.; hjælp os til at faa den opført — ikke blot med Penge, men giv os tillige gode Raad! Vi vide godt, at vi trænge til dem!

Endnu vil jeg blot nævne et Par Ting, der kunne finde Plads indenfor vore — foreløbig ret elastiske — Mure. Der skal vaskes Tøj, der skal laves Mad, der skal gøres rent; det kan under kyndig og dygtig Ledelse udføres af unge Piger i Alderen fra 14—20 Aar, her kunde altsaa være en fortrinlig fleraarig *Skole for Tjenestepiger*, og her kunde være en Skole for unge Kvinder, der ville lære *Husholdning*.

Se, nu har jeg fortalt Dem, hvorledes vi tænke os K. B. Vil De endnu høre paa, hvorfor vi ville have den opført?

Vi ville have K. B. opført, fordi over Halvdelen af Danmarks Befolkning er Kvinder, og fordi vi Kvinder arbejde under daarlige Vilkaar, som vi tro ville bedres, hvis vi lære, hvad Samarbejde vil sige, og hvis vi lære, hvor meget der vindes ved, at man har sat sig ind i en Gerning, før man tager den op. Og det gale ved vor Maade at arbejde paa, er netop det, at vi ikke forberede os, men at vi ganske roligt paatage os endog den ansvarsfuldeste Gerning, der kan falde i vor Lod, en Moders Gerning, uden nogensinde at tænke over, at den kunde kræve en Forberedelse. Vi haabe, at Kvindernes Bygning ved at samle saa vidt muligt enhver Forgrening af Kvindegerning skal aabne vore Øjne for, hvormeget vi kunne lære af hinanden, lære os, hvilken Glæde det er at kunne noget til Gavns, lære os den Fryd, det er, naar Disciplen overgaar sin Mester, lære os den Lykke, der ligger i at arbejde med og for andre, — ikke blot for vore egne, men virkelig for andre!

Endnu et Spørgsmaal havde jeg tænkt at besvare, det Spørgsmaal: „Hvorledes vi ville naa vort Maal?”

Vi 31 Kvinder, der udvalgte af Komitéen for Kvindernes Udstilling i 1895, vi kunne selvfølgelig ikke ved egen Hjælp udføre dette Kæmpeværk. Vi henvende os til alle vore Søstre Landet over og bede dem hjælpe os. Med Penge? Ja, Penge maa vi have, om end jeg ikke tror, de ere Hovedsagen; thi de fleste af de Foretagender, som vi haabe at knytte til os, skulle betale for sig, vi kunne vel derfor laane Penge i vor Bygning og endda være temmelig sikre paa, at Renterne ville blive betalte. Men selvfølgelig ville vi gerne have Penge, jo fler, jo bedre, thi

jo mere kunne vi udrette, jo mere kunne vi sætte i Gang, — og vi tage ogsaa med Tak imod de Penge, Mænd ville skænke os.

Men vi bede Dem hjælpe os med mere end Penge, — det er egentlig derfor jeg henvender mig til Dem. Vi bede Dem slutte Dem til os med Deres Navn, med Deres Tanker, med Deres Arbejde! Vi ville gerne kunne sige: „Saa og saa mange Mennesker have baaret Sten til vort Hus!” Og den Ære at være med til at bygge K. B. kan De erhverve for 25 Øre.

De maa nu ikke sige, at vi ere ubeskedne i vore Fordringer! Men skulde man ikke tro, at vi kunde faa en 25 Øre fra hver Kvinde i Landet? Og fik vi det, — der er 1,200,000 Kvinder i Danmark, — saa havde vi 300,000 Kr., og saa kunde vi tage fat med fuld Kraft. Men vi begynde forinden!

Naar vi skulle til at begynde, maa vi søge Understøttelse til alle offentlige Midler. Det er derfor af stor Betydning, at saa mange som muligt ville støtte os og arbejde sammen med os. Og tænk, hvilken Ære for Danmarks Kvinder, om vi kunne sige: „Vi slutte os sammen til gensidig Støtte, til endrægtigt Arbejde alle som én, idet vi haabe at gavne hverandre og tjene, vort Land”. Vi bede Dem altsaa slutte Dem gammen med os. Paa hvad Maade? Ja enten ved slet og ret at yde Deres Bidrag. Men De kan ogsaa gøre det ved at blive „Kredsforstander”.

Hvad skal en Kredsforstander da gøre? Og hvorledes bliver det hele Foretagende ledet? Hvem staar i Spidsen for det? Hvem er Ejer af de Penge, der kommer ind?

Lad mig først svare paa det sidste Spørgsmaal: Bygningen er en „selvejende Institution” i Lighed med mange andre „selvejende” Foretagender, som f. Eks. „Polikliniken” i København, „Sparekassen for København og Omegn”, Diakonissestiftelsen, Københavns Sygehjem, Kirker rundt om i Landet o. s. v., o. s. v.

Hvem staar saa i Spidsen for Foretagendet? Det gør et *Repræsentantskab*, der for Øjeblikket er dannet af 31 Kvinder, der udvalgte af Komitéen for Kv.'s Udst. i 1895; dør eller udtræder nogen af os, vælge de øvrige et nyt Medlem. Desuden have de oprindelige 31 Repræsentanter Ret til at optage indtil 31 andre, hvis vi finde Kvinder, om hvem vi mene, at de baade kunne og ville gavne vor Sag. Disse Medlemmer ere valgte paa Livstid, hvis de ikke selv ønske at udtræde. Paa denne Maade dannes ligesom den faste Stok i Repræsentantskabet, en

selvsupplerende Bestand.

Desuden kunne vi ved enstemmig Beslutning af Repræsentantskabet optage *Æresmedlemmer*.

For at vi til enhver Tid kunne faa tilført ny Kraft, have vi besluttet, at de *Foreninger*, som med Repræsentantskabets Billigelse slutte sig til os, have Ret til at sende en kvindelig Delegeret til Repræsentantskabet; hendes Valg skal godkendes af Repræsentanterne, og vi tænke, at medens den første Art af Repr. ere valgte for Livstid, skulde Foreningernes Delegerede vælges for et begrænset Aaremaal, men forøvrigt skulde de have samme Rettigheder som de andre. De kunne selvfølgelig genvælges. Der er allerede fra flere Foreninger sket Henvendelse til os om Tilslutning.

For at bistaa Repræsentantskabet ved Pengeindsamlingen, ere en Del Kvinder traadte til som *Kredsforstandere*. — Det er Kredsforstandere, vi gerne vil bevæge mange af dem til at blive, thi vi ville helst have én i hvert Sogn! En Kredsforstanders Opgave bestaar i, da hun forstaar den Gavn, K. B. kan gøre, at tale godt om Planen og formaa saa mange som muligt til at give de omtalte 25 Øre eller mere — og husk, Mænd have ogsaa Lov at give deres Skærv! Skulde De selv faa en god Idé, eller skulde De høre nogen anden, Mand eller Kvinde, fremkomme med en Tanke, der fortjener at kendes af Repræsentantskabet, saa maa De endelig sætte den paa Papiret og sende den til K. B.s Kontor, Gothersgade 48,1.

Da vi føle, i hvor høj Grad vi skyldte de Kvinder Tak, der hjælpe os paa denne Maade, have vi bestemt, at de for hver 25 i København og for hver 10 udenfor Hovedstaden skulle have Ret til at vælge en Repræsentant; disse Repr. skulde ligeledes vælges for et begrænset Aaremaal og have samme Rettigheder som de andre; de kunne ligeledes genvælges.

Paa denne Maade haabe vi at kunne gøre Regning paa, at der stadig i Repræsentantskabet vil findes Kvinder, der have vort oprindelige Formaal for Øje, men at der samtidig ved de jævnlige Valg vil tilflyde os nyt Blod, der til enhver Tid vil holde vort Øre aabent for det givne Øjeblik's Krav.

Repræsentantskabet har af sin Midte valgt en Bestyrelse paa 5 Medlemmer. Men

da der er Planer i Luften om at begynde paa nogle af de Foretagender, som skulle opstaa i K. B., vil der rimeligvis til Efteraaret ske Forandringer heri, idet vi da maa være flere om Arbejdet. Da Bestyrelsen altsaa er i Omformning, skal jeg intet nærmere meddele om den.

Nu ville De maaske gerne høre lidt om, paa hvad Maade, vi tænke os de forskellige Foretagender knyttede til os paa meget forskellig Vis — mulig under lige saa mange forskellige Betingelser, som der bliver Foreninger.

Nogle Foretagender ville rimeligvis komme til at staa i slet og ret Lejeforhold til os. Andre ville mulig ønske at bære K. B.s Navn. Hvad de første angaa, vil K. B. rimeligvis intet andet faa med dem at gøre end at opfylde sine Forpligtelser som Vært og at paase, at de til Grengæld holde deres Side af Kontrakten. De Foreninger og Foretagender derimod, som føre K. B.'s Navn, de maa staa i nøjere Forbindelse med os; der maa Repræsentantskabet vælge den overvejende Del af Bestyrelsen; de maa aflægge Beretning for Repræsentantskabet idetmindste én Gang aarlig, og Tilladelsen til at føre Navnet maa kun gives af Repræsentantskabet med en betydelig Stemmeflerhed.

De vil maaske høre lidt om, hvad vi have gjort for at udbrede Kendskab til vort Foretagende!

For det første er K. B. gentagne Gange bleven velvillig omtalt i Pressen, — det er nu ikke os! — men nogle Gange er der i Pressen fremkommet Forespørgsler angaaende K. B., og dem have vi besvaret saa godt, vi vare i Stand til, men vi haabe, at vi tør gøre Regning paa stadig forøget Støtte og Gæstfrihed fra Pressens Side, efterhaanden som vort Arbejde skrider frem og viser sig at fortjene Støtte.

Vi kom først offentligt frem med vort Opraab og vore Lister til Tegning af Bidrag 15/9 96, og samme Dag havde vi indbudt alle vore elskværdige Kredsforstandere til et Møde, hvor Fru Emma Gad og Frk. Sofie Holten talte. Deres Taler bleve udførligt refererede i Dagspressen, og desuden ere de trykte som Piece og uddelte i 18,000 Eksemplarer.

Begge de to nævnte Damer have ogsaa senere talt om K. B., Fru Gad i kv. læseforening i København, Frøken Holten i D. Kv. S. og kv. Gymnastikforening i København.

Fru Johanne Meyer har talt om Sagen i kv. Fremskridtsforening.

Jeg selv har endelig talt om den i Jordemoderforeningen i København og paa Vældegaard Højskole, og desuden rejser jeg nu om; mit Foredrag fra Efteraaret er trykt i „Tidskr. f. Jordem.“ og i „Husm. Blad“.

Saa have vi i omtrent 4 Maaneder haft en Billedplakat paa Gadehjørnerne i København. Man ser paa den to Kvinder, der, belyste af en opgaaende Sol, bære Sten til en Bygning.

Jeg omtalte før, at vi havde sendt Lister ud, paa hvilke der kunde tegnes Bidrag. Desuden have en Del Forretninger vist os den Velvilje at modtage Bidrag à 25 Øre, for hvilke Bidragyderen som Kvittering faar et lille rødt Mærke ligesom Sporvognskvitteringerne. Hvor disse Mærker findes, have vi faaet Tilladelse til at ophænge en anden Billedplakat med en blomstrende Løvetandsplante og en Indskrift, der henleder Opmærksomheden paa K. B.

Saa have vi paa den kongel. Porcellænsfabrik bestilt en Platte (Tallerken); den viser to Taarne, forbundne med en Mur, bag hvilken Solen staar op. Den sælges for 5 Kr., hvoraf Halvdelen er Indtægt for K. B.

Dernæst har en Amatørkomponist vist K. B. den Velvilje at skænke os en i den Anledning komponeret Dans, der er udkommen paa Wilh. Hansens Forlag, og hvis Overskud tilfalder K. B. Den er spillet ved Vagtparaden af Gardens Musikkorps.

Desuden er den første Orchidéudstilling her i Landet afholdt privat af Fruerne Gad og Gamel samt Frkn. Frimodt og Holten til Fordel for K. B.

Endelig har Fru Louise Hansen en Aften indbudt samtlige Kredsforstandere i sit Hjem, hvor der blev gjort forskellige Meddelelser, og hvor forskellige Forslag drøftedes.

Nu tror jeg næsten, jeg er færdig med, hvad jeg har at fortælle Dem. Jeg beder Dem tænke paa K. B. som en smuk, ikke for fjærn Fremtidsudsigt og derfor tale godt om den til alle Deres Bekendte. Nogle af dem ville maaske saa tegne sig paa en Liste for et Bidrag; andre ville maaske sige: „Jeg vilde gerne give til det

smukke Formaal; men jeg er ikke i Stand dertil!” Faar De det Svar, maa De ikke mene, at det var spildt at tale om K. B. den Gang! Thi den, der ikke kan yde til Bygningen, kan komme til at nyde godt af den, kan komme til at trænge til den, før nogen aner det. Tal derfor til alle om den! Og tal godt om den!

Hver Gang De taler godt om K. B., hjælper De den et Stykke fremad mod Virkeliggørelsen. Og hvis De gør det, især hvis De bliver Kredsforstander, hvilket jeg altsaa særligt opfordrer Dem til, saa vil De føle, at det er en Lykke at arbejde med og for andre. Det er godt at føle, at man ikke er ene, naar man trænger til Hjælp! Og det er en Glæde at føle, at man er til Støtte for andre, blot ved at være der, — det er ligesom man voksede derved, som om man derved fik mere Værd.

Kilde

kvinfo.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Kvindebevægelsen, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/charlotte-norries-tale-om-kvindernes-bygning-1897>